

UCHWAŁA NR III/20/2024
RADY GMINY CZYŻE
z dnia 27 czerwca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czyże na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424) uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czyże na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czyże.

§ 3. Traci moc uchwała NR XIII/90/20 Rady Gminy Czyże z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Czyże na lata 2020 – 2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Krystyna Gawryluk

UZASADNIENIE DO UCHWAŁA NR III/20/2024
RADY GMINY CZYŻE
z dnia 27 czerwca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czyże na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Czyże na lata 2020-2025, przyjęty uchwałą nr XIII/90/2020 Rady Gminy Czyże z dnia 28 stycznia 2020r.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Czyże ww. Programu.

Program stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc domową. Program zawiera charakterystykę przemocy domowej jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań.

Podstawę Programu stanowi diagnoza problemu przemocy i jego rozmiarów na terenie Gminy Czyże.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Załącznik
do uchwały Nr III/20/2024
Rady Gminy Czyże
z dnia 27 czerwca 2024 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE CZYŻE NA LATA 2024-2030**

*OPRACOWANIE: GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W CZYŻACH i ZESPÓŁ
INTERDYSCYPLINARNY W CZYŻACH*

WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej.

Program wyznacza również główne kierunki działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Czyże w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czyże.

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar i świadków przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców gminy Czyże. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Czyże na lata 2024 - 2030, zwany dalej Programem. Program ma na celu opracowanie i realizację inicjatyw służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia, specjalistycznych ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencji kryzysowej oraz wdrażaniu programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Podczas prac nad Programem zidentyfikowano potrzeby i zasoby, słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2024-2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest: ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424). Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
3. Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy domowej,
4. Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy;
2. Programem przeciwdziałania przemocy domowej w województwie podlaskim;
3. Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Domowej w Powiecie hajnowskim;
4. Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czyże;
5. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Czyżach;
6. Gminnym Programem Wspierania Rodziny w gminie Czyże.

II. Zjawisko przemocy domowej – podstawy teoretyczne

Na zjawisko przemocy domowej można patrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna zaś, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczność obywateli, czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym. Bez wątpienia należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała od zawsze, do niedawna mówiono o niej niewiele.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na wzajemnym szacunku, zrozumieniu i miłości. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Rodzina nie jest w stanie wypełniać podstawowych funkcji, łamane są zasady, a postępowanie poszczególnych jej członków staje się coraz bardziej destrukcyjne, niezgodne z normami moralnymi, społecznymi i prawnymi. Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Przemocy domowej bardzo długo nie postrzegano jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które może prowadzić do tragicznych skutków, w skrajnych przypadkach nawet do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Ujawniano jedynie wyjątkowo okrutne i budzące sprzeciw społeczny pojedyncze zdarzenia z historii rodzin, w których doszło do tragedii zapominając, że dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem zagrożenia, poniżenia, terroru, lęku, rozpacz. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje głębokie i szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

2.1. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, konieczne jest na wstępie zdefiniowanie najważniejszych pojęć związanych z tym zagadnieniem. Najczęściej stosowana definicja przez osoby zajmujące się pomocą ofiarom określa przemoc domową jako: ***działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.***

Przemoc domowa w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące

cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobami najbliższymi są: małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami, tj.:

1. **Intencjonalność** - jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu.
2. **Nierównowaga sił** – wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę, opiera się na władzy i kontroli.
3. **Wynika z działania człowieka** – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym.
4. **Narusza prawa i dobra osobiste** - sprawca wykorzystuje przewagę siły, ogranicza podstawowe potrzeby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania (fizjologiczne, bezpieczeństwa) oraz narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itd.).
5. **Powoduje cierpienie i ból** - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczanie bólu i cierpienia, sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc domowa może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

- 1) **Przemoc fizyczna** – w swej czynnej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, duszenie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.
- 2) **Przemoc psychiczna** – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągła krytyka, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie. Przemoc psychiczna może polegać również na niszczeniu przedmiotów mających wartość dla osoby poniżanej. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.
- 3) **Przemoc seksualna** – to zmuszenie osoby (ofiary) do aktywności seksualnej wbrew jej

woli, bez pytania o jej zgodę, jak również w sytuacji, gdy obawia się odmówić sprawcy. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie. Dziecko wykorzystywane seksualnie to każda jednostka ludzka w wieku bezwzględnej ochrony, którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej. W Polsce określono ten wiek na 15 lat. Oznacza to, że każdy kontakt o charakterze seksualnym osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystaniem seksualnym, nawet, jeśli dziecko wyraziło zgodę na kontakt seksualny.

- 4) **Przemoc ekonomiczna** – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie ofierze podjęcia pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodzinie, okradanie, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek wbrew woli np. współmałżonka.
- 5) **Zaniedbanie** – zjawisko społeczne, które odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic. Charakteryzuje je niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka oraz brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej.

Przemoc domowa nie jest jednorazowym aktem agresji, jest procesem długotrwałych zmian zachodzących w relacji między sprawcą, a ofiarą trwającym nieraz wiele lat, prowadzącym do stopniowego zniewalania ofiary i całkowitego uzależnienia od sprawcy. Cechą charakterystyczną zjawiska jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy.

W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- 1) **Faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.
- 2) **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznana krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję, podjąć inne działania.
- 3) **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy się to nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy spowodowanym

wzrostem napięcia.

Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

2.2. Skutki przemocy

Charakteryzując zjawisko przemocy należy zwrócić uwagę, nie tylko na przyczyny, ale również na jej negatywne skutki. Osoby uwikłane w sytuację przemocy: ofiary przemocy, sprawcy oraz świadkowie przemocy (w szczególności członkowie rodziny) ponoszą szkody o charakterze indywidualnym. Dzieci, jak również osoby dorosłe mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być również zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, bezrobocie, ubóstwo i bezdomność.

Na uwagę zasługuje fakt, iż przemoc domowa dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. To sprawia, że często występują u nich między innymi zaburzenia emocjonalne, depresje, zaburzenia zachowania.

Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy domowej, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. W ten sposób krąg osób bezpośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się również na następne pokolenia.

Przemoc domowa niesie również za sobą skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy członek społeczeństwa. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc obrazuje lista instytucji, które w sposób bezpośredni, lub pośredni zajmują się problemem przemocy w rodzinie:

- a) Policja
- b) Ochrona zdrowia
- c) Pomoc społeczna
- d) Oświata
- e) Organizacje pozarządowe
- f) Zakłady karne i areszty śledcze
- g) Ministerstwo Sprawiedliwości
- h) Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- i) Pracodawcy

III. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ

3.1. Dane ogólnopolskie

Trudno w sposób jednoznaczny określić skalę zjawiska przemocy zarówno na poziomie ogólnopolskim, jak również na poziomie lokalnym. Wiąże się to przede wszystkim z wielością danych zbieranych przez różnorodne instytucje pośrednio i bezpośrednio analizujące przypadki stosowania przemocy domowej (inne są dane gromadzone przez ośrodki pomocy społecznej, inne pochodzące z policji, inne z sądów rejonowych, czy prokuratury, jeszcze inne z instytucji zajmujących się diagnozowaniem i leczeniem alkoholizmu, jako jednej z przyczyn przemocy domowej). Trudność w jednoznacznym określeniu rozmiarów zjawiska wiąże się również z faktem stosowania przez instytucje różnorodnych typologii i klasyfikacji danych.

3.2. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Czyże

Gmina Czyże liczy 1855 mieszkańców (stan na 31.12.2023 r.), z czego 52% stanowią kobiety, a 48% mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawia się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 12,2 %, osoby w wieku produkcyjnym 53,4 %, a osoby w wieku poprodukcyjnym – 34,4 % ogółu mieszkańców. Liczba mieszkańców gminy sukcesywnie maleje, w okresie ostatnich pięciu lat liczba ta spadła o 9,11 %.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżach udzielił pomocy ogółem 66 rodzinom, czyli 148 mieszkańcom. Wśród rodzin objętych pomocą najczęściej występują osoby samotnie gospodarujące (32), rodziny z dziećmi (16) oraz rodziny emerytów i rencistów (11). Główne powody przyznania pomocy społecznej to: długotrwała choroba jednego z członków rodziny (34 rodziny), niepełnosprawność (21), ubóstwo (20) oraz bezrobocie (15). Jednej rodzinie przyznano pomoc ze względu na przemoc domową.

Jeszcze do niedawna przemoc na terenach wiejskich była tematem tabu, czymś o czym nie mówi się głośno, zdarzały się pojedyncze zgłoszenia. Obecnie mieszkańcy coraz częściej zgłaszają incydenty związane z przemocą, której doświadczają nadal jednak jest to zjawisko występujące w tzw. „czterech ścianach”, o którym nie wypada powiadamiać innych. Zadaniem pracowników socjalnych GOPS w Czyżach jest wychwycenie sygnałów, które mogłyby świadczyć o tym, że owe zjawisko ma miejsce, a także szybka reakcja mająca na celu zniwelowanie takich sytuacji.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach w pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej współpracują z innymi instytucjami i służbami w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Zadania ośrodka opierają się na procedurze „Niebieskie Karty” i związanych z tym działań.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w Czyżach wchodzi przedstawiciele gminnego ośrodka pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawiciel oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kurator sądowy.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez diagnozowanie problemu przemocy, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

W 2023 r. policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce podjęli łącznie 152 interwencje na terenie gminy Czyże, z czego 12 były to interwencje zakwalifikowane jako domowe. Interwencje w trzech rodzinach zakończyły się wszczęciem procedury Niebieskie Karty, wydano dwa „nakazy opuszczenia miejsca zamieszkania oraz zakazy zbliżania się”. Stwierdzono stosowanie przemocy psychicznej, w tym: wyzywanie, krytykowanie, poniżanie, grożenie. Sprawcy dopuścili się także bicia, szarpania, popychania oraz niszczenia rzeczy osobistych. W gminie Czyże nie odnotowano przemocy seksualnej. Sprawcami zdarzeń byli mężczyźni: w jednym przypadku wobec żony, w dwóch przypadkach wobec rodziców.

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Czyże oparta jest również na danych uzyskanych z ankiety przeprowadzonej wśród młodzieży klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Czyżach oraz wśród dorosłych mieszkańców gminy.

W szkole ankietę wypełniło 36 uczniów, w tym 20 chłopców i 16 dziewcząt. Z analizy ankiet wynika, że badani (97%) wiedzą co to jest przemoc i większość (83%) poprawnie zaznacza rodzaje zachowań uznawanych za przemoc. Uczniowie uważają (70%), że nie należy stosować przemocy, niezależnie od sytuacji, w jakiej się znajdujemy, natomiast w sytuacji bycia świadkiem zachowania agresywnego większość badanych (78%) poinformuje osoby dorosłe (nauczycieli, policję, pedagoga, rodziców). Spośród badanych uczniów, ze zjawiskiem przemocy wobec siebie spotkało się 7 osób w otoczeniu szkolnym, 2 osoby w rodzinie, 2 osoby w grach komputerowych, natomiast 29 (81%) nie spotkało się z przemocą wobec ich osoby.

Wśród dorosłych mieszkańców Gminy Czyże ankietę wypełniło 50 osób: 25 kobiet i 25 mężczyzn w wieku od 25 do 75 lat. Większość badanych mieszkańców nie zna przypadków występowania przemocy na terenie gminy Czyże – 66%, 30% słyszało o takich przypadkach, a jedynie 3 osoby zna takie przypadki. Przemoc domowa według ankietowanych raczej nie jest istotnym problemem na terenie gminy Czyże – 52%, a

zdecydowanie nie jest – 20%. Jedynie 4 badane osoby uważają, że na terenie gminy istnieje problem przemocy domowej. Według badanych, najczęściej występujące zachowania, które można zaliczyć do zachowań mających znamiona przemocy to: naruszenie nietykalności fizycznej (bicie, kopanie, policzkowanie) – 62%, zmuszanie do obcowania płciowego – 40%, zaniedbywanie obowiązków opieki nad członkami rodziny – 30%, ograniczanie środków finansowych – 18%. W opinii ankietowanych sprawcami przemocy domowej najczęściej są mężczyźni (74%), a ofiarami kobiety (72%) i dzieci (44%). Respondenci uważają, że przemoc najczęściej występuje w rodzinach z problemem alkoholowym (68%) i w rodzinach ubogich (22%). Natomiast najczęstszą przyczyną agresji w stosunku do członków rodziny według ankietowanych są używki (alkohol, dopalacze) - 92%. W dalszej kolejności wymieniono stres, odreagowanie niepowodzeń – 40%, zazdrość – 38%, choroby psychiczne – 36% i wzorce z domu rodzinnego – 34%.

IV. STAN ZASOBÓW I POTRZEB

4.1. Zasoby instytucjonalne

Na terenie gminy Czyże istnieje sieć instytucji umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, obszary ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE	OBSZAR DZIAŁANIA
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wczesna diagnoza, ✓ poradnictwo, ✓ realizacja procedury "Niebieskie karty", ✓ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, ✓ organizowanie pomocy psychologicznej i prawnej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ✓ prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, ✓ udział w ogólnopolskich kampaniach związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień ✓ realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizacja działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ✓ realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ✓ realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej
SZKOŁA PODSTAWOWA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wczesna diagnoza, ✓ realizacja procedury "Niebieskie karty", ✓ realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, ✓ udział w kampaniach edukacyjno - informacyjnych
PRZEDSZKOLE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wczesna diagnoza
POLICJA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizacja procedury "Niebieskie karty", ✓ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy i przeciwdziałaniu przemocy domowej
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wczesna diagnoza, ✓ realizacja procedury "Niebieskie karty", ✓ poradnictwo medyczne i inne
BIBLIOTEKA PUBLICZNA/GOK	<ul style="list-style-type: none"> ✓ udostępnianie literatury dotyczącej problematyki przemocy, ✓ organizacja zajęć również o tematyce profilaktycznej

tab.1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz obszary ich działania.

Można wyróżnić również podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

instytucje kultury, sportu i rekreacji, instytucje wyznaniowe.

4.2. Potencjał w sferze zasobów ludzkich

W zakresie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej gmina Czyże dysponuje osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej, do których należą m. in.:

- a) dwóch pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy ukończyli Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- organizowane przez Niebieską Linie,
- b) pedagodzy prowadzący zajęcia o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i opiekuńczo – wychowawczym,
- c) funkcjonariusze policji,
- d) kuratorzy sądowi,
- e) lekarze pierwszego kontaktu,
- f) członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.3. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Czyże

- a) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- b) Stałe rozwijanie sieci instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz doskonalenie ich zasobów kadrowych i lokalowych;
- c) Wypracowanie i wprowadzenie standardów i procedur interweniowania i monitorowania przemocy domowej;
- d) Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową;
- e) Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Czyże na lata 2024-2030 jest dokumentem opracowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżach oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Czyżach. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż:

- a) zachowania związane z przemocą domową są przestępstwem ściganym z urzędu,
- b) najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna,
- c) za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca,
- d) zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary

przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim **systemowego**, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej.

Nieodzowna jest **interdyscyplinarność** pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej niezbędna jest **kompleksowość** podejmowanych działań. Utworzenie sieci współdziałających ze sobą instytucji, koordynowanej przez zespół interdyscyplinarny daje szansę na zwiększenie efektów i złagodzenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Sprawne funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy będzie zapobiegało wtórnej wiktyimizacji osób krzywdzonych przez instytucje uczestniczące w procesie interwencji, pomagania i reagowania.

Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc domową. Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie, a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

VI. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zakłada następujące kierunki działań:

1. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Czyże.
2. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy domowej.
4. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
 - a) działania edukacyjne,

- b) działania profilaktyczne,
 - c) działania informacyjne.
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do zmian w przepisach prawnych.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej skierowany jest przede wszystkim do: ofiar przemocy domowej (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), sprawców przemocy domowej, świadków przemocy, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi, policji, wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, księży, mieszkańców gminy Czyże, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem przemocy.

VIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Czyże na lata 2024-2030 będzie realizowany na terenie gminy Czyże. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu przez Radę Gminy Czyże i będzie kontynuowane do 2030 roku. Zadania zaplanowane do realizacji w ramach programu będą wdrażane w formie ciągłej.

IX. CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Cel główny:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona ofiar i świadków przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe:

1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy domowej.
3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy.
4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.
5. Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

X. ZADANIA DO REALIZACJI

Cel. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy domowej

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy domowej (ofiary, sprawcy, świadkowie), przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, ogół społeczeństwa

Zadanie 1. Budowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy

Działania:

1. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.
2. Prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (rejestr udzielonych porad).

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Zadanie 2. Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Działania:

Dialog społeczny pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jego skutkom – systematyczne spotkania, wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, forum internetowe.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, służba zdrowia, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Zadanie 3. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Czyże

Działania:

1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Zespół Interdyscyplinarny.
2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej z terenu gminy przez Zespół Interdyscyplinarny w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Cel II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy domowej.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

Zadanie 1.

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy:

Działania:

1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.
2. Praca socjalna.
3. Interwencja kryzysowa.
4. Telefon zaufania.
5. Realizacja procedury „Niebieskie karty”.
6. Promowanie „Niebieskiej linii”.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, służba zdrowia, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Zadanie 2.

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu:

Działania:

1. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą – zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia.
2. Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy (rodziny zastępcze

pełniące zadania pogotowia rodzinnego, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego, miejsca hostelowe).

3. Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, służba zdrowia, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Cel III. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna

Zadanie 1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych;

Działania:

1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności.
2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.
3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Czyże, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych podmiotów.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, służba zdrowia, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Zadanie 2. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy

Działania:

1. Udział w kampaniach społecznych o charakterze ogólnopolskim, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy domowej.
2. Współpraca z mediami (prasa, radio, telewizja) – w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy domowej.
3. Organizacja imprez masowych o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym (festyny, konferencje).
4. Opracowanie i realizacja zajęć psychoedukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych.
5. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Zadanie 3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy:**Działania:**

1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.
2. Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic itp.).
3. Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.
4. Organizowanie imprez rodzinnych o charakterze profilaktycznym.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, oświata, GKRPA w Czyżach, biblioteka/GOK

Termin realizacji:

2024-2030

Cel. IV. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Zadanie 1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwięzionych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej:

Działania

1. Szkolenia resortowe.
2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.
4. Zapewnienie pomocy psychologicznej – super wizji dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, służba zdrowia, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

Zadanie 2. Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej:

Działania:

1. Organizacja i prowadzenie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Uczestnictwo w konferencjach i seminariach organizowanych na terenie kraju.

Podmiot odpowiedzialny:

GOPS w Czyżach, Zespół Interdyscyplinarny w Czyżach, policja, służba zdrowia, oświata, GKRPA w Czyżach

Termin realizacji:

2024-2030

XIII. ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Czyże na lata 2024-2030 finansowane będą z budżetu gminy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

XIV. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
- 2) Spadek liczby przypadków przemocy domowej,
- 3) Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej,
- 4) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą,
- 5) Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy domowej,
- 6) Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- 7) Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą,
- 8) Spadek liczby rodzin, w których interwencje są podejmowane wielokrotnie.

XIV. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Program będzie monitorowany oraz ewaluowany corocznie w formie sprawozdania, które to będzie opierało się na analizie jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez jednostki realizujące zadania. Porównanie informacji na temat postępów realizacji programu z uprzednio przyjętym planem i zakładanymi rezultatami pozwoli na ocenę jego realizacji oraz na zweryfikowanie tempa i kierunku, w którym zmierza program oraz jego ewaluację. Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w gminie Czyże,

- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Ewaluację Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżach we współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach w porozumieniu z podmiotami zaangażowanymi w realizację programu w terminie do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Czyże sprawozdanie z jego realizacji.

XIV. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Czyże na lata 2024-2030 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy domowej. Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres siedmiu lat. Działania skierowane do społeczności lokalnej, instytucji, organizacji będą miały charakter:

1. profilaktyczny – promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy, nowatorskich i systemowych rozwiązań;
2. edukacyjny – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy;
3. pomocowy – specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczno-terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne, informowanie o miejscach i możliwościach udzielenia pomocy;
4. wspierający – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, współpraca i wymiana doświadczeń, dobre praktyki.